

Sökande
enligt bilaga 1

Tillstånd att sända lokalradio i Umeå (AC 01:3)

Radio- och TV-verkets beslut

Radio- och TV-verket meddelar med stöd av 2 kap. 2 § tredje stycket radio- och TV-lagen (1996:844) tillstånd för Alice New Media Umeå KB att sända lokalradio i sändningsområdet Umeå i enlighet med bilaga 2.

Radio- och TV-verket avslår ansökningarna om tillstånd att sända lokalradio i sändningsområdet Umeå från Correns Torg AB, David Olsson i Norrköping AB, Minervaskolan i Umeå AB, MTG Radio AB, Norrköpings Radio & Co AB (två ansökningar), Radio FM 107,0 Umeå, Radio Kust AB, RBS Broadcasting AB, Staffan Lindblad samt Västerbottens-Kurirens AB.

Ärendet

Radio- och TV-verket beslutade den 18 september 2001 att utlysa lediga sändningstillstånd för lokalradio inom sändningsområdena Arjeplog, Gällivare, Västerbergslagen, Malå, Norrköping, Skellefteå, Sundsvall, Södertälje, Östersund/Åre samt Umeå. Ansökningarna skulle komma in till verket senast den 23 oktober 2001 och göras på särskild blankett som fastställts av verket. Totalt kom 96 ansökningar in till verket.

Radio- och TV-verket har begärt in kompletteringar från flertalet sökande, främst beträffande de sökandes åtaganden ifråga om eget material och program med lokal anknytning, de sökandes ägar- och avtalsmässiga samröre med andra medieföretag inom det sändningsområde som tillstånd söks för samt slutligen de sökandes finansiella och tekniska förutsättningar att bedriva verksamheten varaktigt med god kapacitet och kvalitet.

Det har kommit in 12 ansökningar om tillstånd att sända lokalradio i sändningsområdet Umeå. Radio- och TV-verket har därför, i enlighet med 5 kap. 7 § radio- och TV-lagen, gett de sökande möjlighet att samordna sina ansökningar. Någon samordning har dock inte kommit till stånd.

Beträffande de sökandes finansiella förmåga har Radio- och TV-verket anlitat konsulten PriceWaterhouse Coopers Management Consulting AB (PWC). PWC har den 3 december 2001 inkommit med yttrande. Detta har samtliga sökande beretts tillfälle att lämna

2001-12-21

synpunkter på. PWC har tagit del av lämnade synpunkter och har den 14 december 2001 lämnat ett förnyat yttrande. Detta har sänts ut till samtliga sökande för kännedom. Där- efter har PWC den 18 december 2001 kommit in med ett tillägg till sitt yttrande.

Den sökande som i detta beslut meddelas tillstånd att sända lokalradio har enligt 5 kap. 12 § radio- och TV-lagen godtagit de villkor som är förenade med sändningstillståndet.

Skälen för Radio- och TV-verkets beslut

Aktuella författningar

Regler för tillståndsgivningen för att sända lokalradio finns i 5 kap. radio- och TV-lagen och i lokalradioförordningen (1993:126).

I fråga om urval bland flera sökande stadgas i 5 kap. 8 § radio- och TV-lagen följande.

När det finns två eller flera sökande till ett ledigt sändningsutrymme skall Radio- och TV- verket sträva efter en fördelning av sändningsutrymmet som medför att sändningarna i hög grad utgörs av eget material och program med lokal anknytning.

Vidare skall verket sträva efter att dominans över nyhetsförmedling och opinionsbildning motverkas och att möjligheterna till mångfald tas till vara. Därvid skall beaktas om sökanden

1. ger ut en dagstidning eller sänder radio eller television i sändningsområdet,
2. genom aktie- eller andelsinnehav eller avtal ensam har ett bestämmande inflytande över ett företag som avses i 1, eller
3. är ett företag i vilket någon som avses i 1 eller 2 ensam har ett bestämmande inflytande.

Radio- och TV-verket skall vid fördelningen också beakta sökandens finansiella och tekniska förutsättningar att bedriva verksamheten varaktigt med god kapacitet och kvalitet.

Med eget material avses program som har tillkommit enbart för den egna verksamheten och som bearbetats redaktionellt.

Med dagstidning avses en allmän nyhetstidning av dagspresskaraktär, som normalt kommer ut med minst ett nummer varje vecka.

Tekniska och finansiella förutsättningar

Förarbeten

I prop. 1999/2000:55 Kommersiell lokalradio anges bl.a. följande beträffande bedömningen av de sökandes tekniska och finansiella förutsättningar (s. 50).

Om de sökandes finansiering är tillräcklig bör bedömas i förhållande till deras åtaganden i fråga om programinnehåll. De sökande bör därför till sin ansökan bifoga en budget eller andra handlingar som visar att de har ekonomiska förutsättningar att långsiktigt bedriva

2001-12-21

verksamheten. Med ledning av detta bör det vara möjligt att bedöma om den planerade verksamheten har en säkerställd finansiering under tillståndsperioden.

Bedömningen av de sökandes tekniska förutsättningar att bedriva verksamheten bör i första hand grundas på de uppgifter som sökandena lämnar. För att en sökande skall kunna komma i fråga, bör det som framkommer visa att denne kan förväntas varaktigt hålla god kapacitet och kvalitet i utsändningarna.

Bedömning

Som ovan redovisats har Radio- och TV-verket anlitat en konsult för att bedöma de sökandes finansiella förutsättningar. PWC:s redovisning av konsultuppdraget bifogas som bilaga till detta beslut (bilaga 3). Radio- och TV-verket delar PWC:s bedömningar. Följande sökande har befunnits ha finansiella förutsättningar att bedriva verksamheten varaktigt med god kapacitet och kvalitet och i enlighet med de i ansökan gjorda åtagandena i fråga om programverksamheten:

- Alice New Media Umeå KB
- Correns Torg AB
- David Olsson i Norrköping AB
- Minervaskolan i Umeå AB
- MTG Radio AB
- Norrköpings Radio & Co AB
- Norrköpings Radio & Co AB
- Radio Kust AB
- RBS Broadcasting AB
- Staffan Lindblad
- Västerbottens-Kurirens AB

Radio- och TV-verket bedömer att samtliga sökande har tillräckliga tekniska förutsättningar att bedriva verksamheten varaktigt med god kapacitet och kvalitet.

Åtaganden beträffande programinnehåll

Förarbeten

I förarbetena till de nu gällande reglerna i radio- och TV-lagen om fördelning av tillstånd att sända lokalradio (prop. 1999/2000:55, s. 50 f.) anförs bl.a. följande angående de sökandes åtaganden om programinnehållet.

För att kunna förverkliga målsättningen om mångfald och lokal förankring i lokalradion bör, förutom ägarförhållanden, de sökandes åtaganden i fråga om programinnehåll beaktas i urvalsprocessen.

Regeringen delar uppfattningen att sändningar av eget material bör kunna öka mångfalden i lokalradion. Emellertid garanterar inte detta urvalskriterium att sändningarna får en mer lokal inriktning. Det finns därför anledning att låta de sökandes åtaganden i fråga om programinnehåll omfatta även material med anknytning till sändningsområdet. Urvalet mellan flera sökande till ett ledigt tillstånd bör därför baseras på en bedömning av dels den mängd eget material som de sökande förklarar sig beredda att sända, dels den mängd material med anknytning till sändningsområdet som de sökande förklarar sig beredda att sända.

2001-12-21

Vid fördelningen bör en hög andel eget material och program med lokal anknytning eftersträvas.

För att ett program skall anses utgöra eget material föreslås i lagrådsremissen att det dels bör ha genomgått ett visst mått av redaktionell bearbetning, dels vara fråga om ett program som är unikt för lokalradiostationen. I begreppet redaktionell bearbetning ligger att det har utförts ett visst mått av självständigt arbete. Det kan röra sig om material med nyhets- eller informationsvärde, eller material med konstnärliga ambitioner eller material som motiveras från underhållningssynpunkt. Inget hindrar att det egna materialet har lokal anknytning. Material som enbart bygger på manuell eller datoriserad sortering bör däremot inte anses vara eget material. I enlighet med vad Lagrådet anmärkt bör det dock inte ställas krav på någon journalistisk nivå. Regeringen delar också Lagrådets uppfattning att med eget material bör anses program som tillkommit enbart för den egna verksamheten. Det faktum att ett program som bedöms ha ett allmänt intresse även sänds av ett annat programföretag, bör som Lagrådet anmärkt inte hindra att programmet anses utgöra eget material för den som först sânt programmet. Att programmen skall ha tillkommit enbart för den egna verksamheten hindrar inte heller att materialet produceras av någon annan, t.ex. ett oberoende produktionsbolag. Lagrådet har även satt i fråga riktigheten i att direktsändningar från exempelvis kommunala debatter inte betraktas som eget material. Enligt regeringens mening bör en sådan direktsändning kunna betraktas som eget material om debatten kommenteras eller debatteras under eller i direkt anslutning till sändningen. Däremot bör en ren vidareändring av debatter inte betraktas som eget material.

Även program med anknytning till det egna sändningsområdet bör ha genomgått ett visst mått av redaktionell bearbetning och som huvudregel tillkommit enbart för den egna verksamheten. Som exempel på program med lokal anknytning kan nämnas lokala nyheter, lokala reportage och upptagningar från lokala kulturella evenemang. Även program som speglar det lokala kulturutbudet eller den etniska sammansättningen i sändningsområdet har givetvis lokal anknytning. Däremot bör inte riks-, utrikes- eller allmänna nyheter utan anknytning till det egna sändningsområdet räknas till denna kategori. – Program som speglar händelser på t.ex. länsnivå bör i vissa fall kunna anses ha lokal anknytning. Eftersom indelningen i sändningsområden och länsindelningen inte är överensstämmande, bör samma program kunna vara av intresse för och sändas i flera sändningsområden utan att de anses förlora sin lokala anknytning. Ett sådant program bör dock inte samtidigt kunna hänföras till kategorin eget material, vilket annars normalt bör kunna ske med det lokala materialet.

Bedömning

Enligt Radio- och TV-verkets mening är det avgörande för om material skall inräknas i mängden eget material att materialet är unikt för den aktuella radiostationen och att det har genomgått ett visst mått av redaktionell bearbetning. I eget material kan således även musik inräknas om musikvalet har genomgått någon form av redaktionell bearbetning och är unikt.

Med begreppet program med lokal anknytning menas, enligt Radio- och TV-verkets uppfattning, program med anknytning till det sändningsområde som tillstånd sökts för. Att programmen har producerats på annan ort utgör i och för sig inte hinder för att dessa ändå kan anses ha lokal anknytning. Att t.ex. lokala nyhetssändningar och lokala reportage utgör program med lokal anknytning synes vara utan tvekan. Likaså bör program där en programledare i studio per telefon samtalar med lyssnarna rymmas inom denna kategori.

Beträffande kravet på att ett program skall anses ha lokal anknytning är en väsentlig fråga hur den musik som spelas mellan talade inslag med lokal anknytning skall bedömas. Några sökande har gjort gällande att även musiken skall räknas in i denna kategori program. Av förarbetena framgår, enligt Radio- och TV-verkets mening, att uppspelning av inspe-

2001-12-21

lad musik som regel inte skall räknas in i det lokala materialet. Däremot kan naturligtvis en inspelning av en lokal konsert inräknas, liksom en lokalt utförd skivinspelning. Detta innebär att uppspelning av musik kan räknas in i andelen eget material, så länge musiken utgör en del av ett program som genomgått ett visst mått redaktionellt arbete och är unikt, men däremot inte i andelen program med lokal anknytning.

Bland de sökande har Västerbottens-Kurirens AB, Radio FM 107,0 Umeå, Minervaskolan i Umeå AB och Alice New Media Umeå KB angett att de skall sända den största andelen eget material och program med lokal anknytning.

Radio- och TV-verket bedömer att de tre förstnämnda ovan inte har visat hur de skall uppfylla sina åtaganden beträffande andelen eget material och program med lokal anknytning. Radio- och TV-verket anser att de bl.a. har räknat in material som enligt verkets bedömning inte skall medräknas i andelen program med lokal anknytning.

Radio- och TV-verket finner således att Alice New Media Umeå KB har åtagit sig att sända den största andelen eget material och program med lokal anknytning bland de sökande av det aktuella sändningstillståndet.

Ägarförhållanden

Förarbeten

I ovan nämnda prop. (s. 49) anges bl.a. följande beträffande bedömningen av de sökandes ägarförhållanden.

Radio- och TV-verket skall sträva efter att dominans över nyhetsförmedling och opinionsbildning motverkas och att möjligheterna till mångfald tas till vara. Vidare bör det framgå att dagstidningsföretag och radio- och televisionsföretag samt den som har bestämmande inflytande över ett sådant företag kan ha en nackdel vid bedömningen av ägarförhållandena. Eftersom urvalet mellan flera sökande skall göras efter en samlad bedömning av samtliga urvalskriterier innebär detta emellertid inte att ett tidningsföretag i en konkurrenssituation med nya aktörer alltid är utesluten från möjligheten att få tillstånd. I den samlade bedömningen skall även andra kriterier, t.ex. mängden eget material vägas in.

Bedömning

Radio- och TV-verket bedömer, med utgångspunkt i vad de sökande angett i sina ansökningar, att Västerbottens-Kurirens AB har sådana ägar- eller avtalsmässiga kopplingar till företag som ger ut en dagstidning eller sänder radio eller television inom sändningsområdet som skall beaktas vid urvalsprocessen i enlighet med 5 kap. 8 § andra stycket radio- och TV-lagen.

Samlad bedömning

Förarbeten

Som ovan redogjorts för skall urvalet göras efter en bedömning av de sökandens finansiella och tekniska förutsättningar att bedriva verksamheten, deras ägarförhållanden samt

2001-12-21

andel eget material och program med lokal anknytning. Enligt ovan nämnda prop. (s. 52) finns det ingen prioritetsordning mellan kriterierna utan det skall göras en samlad bedömning.

Bedömning

Alice New Media Umeå KB har, bland de sökande som bör komma ifråga för tillstånd, åtagit sig att sända den största mängden eget material och program med lokal anknytning. Alice New Media Umeå KB bedriver inte själv och har inte ägar- eller avtalsmässig koppling till andra företag som bedriver medieverksamhet inom det aktuella sändningsområdet. Slutligen har Alice New Media Umeå KB visat att bolaget har finansiella och tekniska förutsättningar att bedriva verksamheten varaktigt med god kapacitet och kvalitet. Radio- och TV-verket finner således vid en samlad bedömning att Alice New Media Umeå KB bäst uppfyller de kriterier som uppställts för att sändningstillstånd skall beviljas. Tillståndet skall därför meddelas till detta bolag.

Av bilaga 2 framgår de närmare villkoren för tillståndet.

Hur man överklagar, se bilaga 4

Björn Rosén
Generaldirektör

Peter Schierbeck
Föredragande

I den slutliga handläggningen av ärendena har även verksjuristen Malin Wallin deltagit.

Kopia för kännedom:

Kulturdepartementet, Enheten för mediefrågor
Granskningsnämnden för radio och TV
Post- och telestyrelsen

Villkor för sändningstillstånd för lokalradio i sändningsområdet

Umeå (AC 01:3)

- Tillståndet innehas av Alice New Media Umeå KB.
- Tillståndet gäller fr.o.m. den 1 januari 2002 t.o.m. den 31 december 2004.
- Sändningarna bör ha inletts inom tre månader efter den 1 januari 2002, dock senast den 1 juli 2002.
- Alice New Media Umeå KB skall betala koncessionsavgift för sändningstillståndet med 40 000 kr under år 2002. Avgiften skall betalas till Radio- och TV-verket senast den 31 januari 2002.
- Andelen eget material i sändningarna ska uppgå till ca 24 timmar per dygn. Program med lokal anknytning skall sändas under minst sju timmar per dygn.
- Ägarförhållandena och inflytandet i Alice New Media Umeå KB får inte förändras mer än i begränsad omfattning. Det antecknas att Alice New Media Arvidsjaur KB ägs av Alice New Media AB (komplementär) och Ann-Louise Larsson (kommanditdelägare).
- Användning av radiosändare kräver särskilt tillstånd av Post- och telestyrelsen som även fastställer de tekniska villkoren för tillståndet. De tekniska villkoren för tillståndet har preliminärt angivits enligt följande:

Preliminära villkor avseende lokalradiotillstånd:

Ett sändningstillstånd innebär en rätt att bedriva lokalradiosändningar som kan tas emot med god hörbarhet inom det sändningsområde som anges i tillståndet. De tekniska förutsättningar som närmare bestämmer det område där sändningarna kan tas emot med god hörbarhet anges nedan, dvs. uppgifterna om frekvens, placering, max. effekt, max. effektiv antennhöjd, polarisation samt ev. restriktioner. Uppgifterna om de tekniska villkoren har lämnats av Post- och telestyrelsen. Användning av radiosändare kräver särskilt tillstånd av Post- och telestyrelsen.

Allmän anmärkning:

Sändarna har planerats med de kriterier som anges i avtalet om FM rundradio, Geneve 84. Detta innebär att täcknings- och störningsanalys görs med iakttagande av följande parametrar. Mottagaren är fast placerad med antennen 10 m över mark. Täckningsgraden bestäms med tillämpning av ITU Rec. 370-3 innebärande att täckningen avser att 50% av alla punkter inom täckningsområdet skall ha en fältstyrka av 54 dB μ V/m under 50% av tiden.

Tillstånd	Beskrivning av sändningsområde	Frekvens (MHz)	Placering	Max. effekt (ERP)	Max. effektiv antennhöjd	Polarisation	Ev. restriktioner
Umeå (AC01:3)	Radie: ca 50 km Mittpunkt: Umeå	107,0	Placering 20E20 63N51	Koordinerad effekt 1kW	Koordinerad max. effektiv antennhöjd 190 m	H	Restriktioner: i sektor 60-140° -6 dB; i sektor 210° -15 dB; i sektor 220° -17 dB; i sektor 230° -19 dB; i sektor 240° -15 dB; i sektor 250° -9 dB; i sektor 260° -4 dB.